

PERLES DE GREGORI DE NISSA (SEGLE IV)

L'home troba la felicitat i la bellesa quan purifica el seu cor d'allò que l'embruta i el fa lleig, per la qual cosa ha d'arribar a la contemplació de Déu, el qual, doncs, trobarà la seva plenitud.

“Només l'ànima humana ha estat creada a imatge de la naturalesa que supera tota intel·ligència, semblant a la bellesa incorruptible, petjada de la veritable divinitat,(...). Res d'allò que existeix no és tan gran que pugui ser comparat amb la teva grandesa” (Homilia II sobre el CdC).

L' impuls ascensional en llibertat

¿Quina és l' ascensió vers la perfecció que es revela en aquestes paraules? Que no hem de mirar més vers l' interès que susciten les coses que ens atrauen, sinó que hem de fer que el desig sigui el nostre conductor vers els bens millors. “Vine per tu mateixa” diu, : no amb tristesa, ni per necessitat, sinó” per tu mateixa, enfortint el teu desig per el bé amb els teus propis raonaments no arrossegada per a la necessitat, perquè la virtut no s'imposa, sinó que és quelcom lliure que no està sotmès a cap necessitat (de la Homilia V)

En l'estil de fer al·legoria de Gregori s'hi veu una clara influència dels grecs, especialment de Plató, també del neoplatonisme de Plotí. Així ho veiem, per exemple, en aquestes paraules d' ell en l' obra *De virginitate*:

“Qui té l' ull de l' ànima purificat i és capaç de veure la realitat més enllà de la matèria que sosté l' idea del bé, se servirà d'allò que és visible com d'una passera vers la contemplació de la bellesa intel·ligible”.

Les paraules humanes no poden donar el sentit de les coses divines de forma immediata. La lletra del text, ni que sigui sagrat, no pot expressar mai adequadament el misteri, només és una *manoductio* vers la comprensió de les realitats més elevades. És veu clarament que Gregori pren les expressions de l' amor humà com si és referissin a l'amor diví.. Per a Gregori, que per alguns és el fundador de la teologia mística, l' unió mística amb Déu no s'esdevé en l'àmbit del coneixement sinó en el de l'amor. (*àgape*).

Rés d'emocional en el coneixement místic, ans sentiment de comunió amb la vida de l'Esperit que habita en l'Església; també de la inadequació del coneixement del llenguatge humà de cara a expressar la veritat en la plenitud, equilibri entre afirmacions teològiques positives sobre Déu i el correctiu apofàtic. Tal orientació pressuposa una relació personal amb Déu de l'ordre del <<jo-tu>> , és a dir no tan sols coneixement, ans també amor.

<< En parlar de Déu, si és tracta de comprendre la seva essència, *és temps de callar*. Però si es tracta de la seva acció, el coneixement del qual és accessible a la nostra capacitat, *és temps de parlar*. De la seva omnipotència de les seves obres i explicant les seves actuacions amb paraules adequades. Però en matèries que superen aquest objecte, la creatura no ha pas de ultrapassar els límits de la seva naturalesa, ans ha d'acontentar-se, amb conèixer-se a si mateixa, car en la meua opinió, si la creatura no arriba a conèixer-se a si mateixa, sinó comprèn l' essència de l'ànima, o la naturalesa del cos, les causes de l' ésser... en una paraula, si la creatura no és coneix a si mateixa,¿com podrà explicar les realitats que superen la seva pròpia essència?. Sobre aquestes realitats *és temps de callar*. Ací el millor és el silenci. Però també hi ha temps de parlar de certes coses per mitjà de les quals la nostra vida és capaç de progressar en la virtut>> (Hom in Eccl.)